

สมาคมแพทย์โรคจมูก (ไทย)

สำนักงาน : อาคารภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา ตึกสยามมินทร์ ชั้น 15 ถนนพราวนก แขวงพราวนก เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700 โทร.02-4197409 โทรสาร 02-4197409

ผู้ก่อตั้ง

ศ.พญ.ฉวีวรรณ บุญมาศ
นพ.คณิต มั่นตาภรณ์

นายกสมาคม

นพ.สงวนศักดิ์ ธนาวิรัตน์านิจ

อุปนายก

พญ.สุปราณี พูนอนันต์

เลขาธิการ

นพ.ทองกลด เข็มมาตุภักดิ์

ฝ่ายวิชาการ

พญ.สุพินดา ชูสกุล

ฝ่ายบริหาร

นพ.ปารยะ อาศนะเสน

ฝ่ายหารายได้

นพ.บุญสาม รุ่งภูมิกัทร

ฝ่ายสังคม

นอ.นพ.จรัญ ปรหมใจรักร

ฝ่ายทะเบียน

นพ.พีรพันธ์ เจริญชาศรี

ฝ่ายนิเทศน์สัมพันธ์

นพ.มล.กรเกียรติ์ สนิทวงศ์
นพ.พงศกร ดันดีลีปกร

ฝ่ายเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ และประชาสัมพันธ์

นพ.วิรัช เกียรติศรีสกุล

กรรมการกลาง

นพ.ประยุทธ์ ดันสุริยวงษ์
นพ.รุ่งศักดิ์ ศิวานวัฒน์
ศ.พญ.อรทัย พิบูลโกคานันท์
พญ.ทิตา ฤกษ์พัฒนาพิพัฒน์
พอ.นพ.ชวกรเกียรติ์ ประสิทธิ์เวชชากร

อนุกรรมการฝ่ายวิชาการ

ศ.พญ.อรพรรณ โกชนกุล
นพ.เอก หังสกุล
นพ.วิษณุ บรรณศิริ
นพ.เจษฎา กาญจนอัมพร
นพ.วิญญู รักษากุล

อนุกรรมการฝ่ายเผยแพร่ความรู้ทาง

วิชาการ และประชาสัมพันธ์

นพ.ภาธร ภิรมย์ไชย
นพ.จักรพันธ์ พรหมโสภา

อนุกรรมการฝ่ายหารายได้

พญ.กังสดาล ดันจรักร

ความปลอดภัยของยาสเตียรอยด์พ่นจมูกต่อความดันลูกตา

กรณีที่มีกระแสข่าวว่าการใช้ยาสเตียรอยด์พ่นจมูกสามารถทำให้เกิดความดันลูกตาสูงได้นั้นทางสมาคมแพทย์โรคจมูก (ไทย) ขอให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับความปลอดภัยของยาสเตียรอยด์พ่นจมูกต่อความดันลูกตาดังนี้

ยาสเตียรอยด์พ่นจมูกเป็นยาที่ออกฤทธิ์เฉพาะที่ที่เยื่อจมูกและไซนัส มีประสิทธิภาพสูงในการลดการอักเสบและ ลดอาการทางจมูก ได้แก่ อาการคัดจมูก คัน จาม น้ำมูกและเสมหะลงคอ โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ทางคลินิกถึงประสิทธิภาพการรักษาโรคที่มีภาวะอักเสบของเยื่อโพรงจมูกและไซนัสต่างๆ ได้แก่ โรคจมูกอักเสบภูมิแพ้ ไซนัสอักเสบชนิดเฉียบพลันและชนิดเรื้อรัง และสามารถลดขนาดและควบคุมอาการริดสีดวงจมูก เนื่องจากการใช้ยาสเตียรอยด์พ่นจมูกในโรคต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรคที่มีการอักเสบเรื้อรังและต้องใช้ระยะเวลาในการรักษา จึงต้องคำนึงถึงความปลอดภัยจากผลข้างเคียงของยาการที่ยาสเตียรอยด์พ่นจมูกจะทำให้เกิดผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์ โดยเฉพาะผลต่อทั่วร่างกายได้นั้น จะต้องมีการดูดซึมเข้าสู่กระแสเลือดในปริมาณที่สูงมากพอ ปัจจุบันมียาสเตียรอยด์พ่นจมูกที่จำหน่ายในประเทศไทยมี 7 ชนิด ได้แก่ Beclomethasone dipropionate, Budesonide, Triamcinolone acetonide, Fluticasone propionate, Mometasone furoate, Fluticasone furoate และ Ciclesonide ซึ่งยาดังกล่าวจะดูดซึมเข้ากระแสเลือดน้อย โดยเฉพาะยาสเตียรอยด์พ่นจมูกรุ่นใหม่ ได้แก่ Fluticasone propionate, Mometasone furoate, Fluticasone furoate และ Ciclesonide ซึ่งมีฤทธิ์เฉพาะที่ที่เยื่อจมูกสูงและดูดซึมเข้ากระแสเลือดน้อยกว่าร้อยละ 1

กรณีผลข้างเคียงของยาสเตียรอยด์พ่นจมูกต่อความดันลูกตาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการระบายน้ำในลูกตา ซึ่งมีสมมุติฐานว่าอาจเกิดจากการดูดซึมของยาเข้าตาผ่านทางเยื่อจมูกหรือกระแสเลือด หรือการไหลย้อนของยาขึ้นไปตามท่อระบายน้ำตาที่มีรูเปิดในช่องจมูกซึ่งกลไกดังกล่าวมีความเป็นไปได้น้อยเนื่องจากยาสเตียรอยด์พ่นจมูกออกฤทธิ์เฉพาะที่ดูดซึมเข้ากระแสเลือดน้อยและระบบทางระบายน้ำตาเป็นลิ้นปิดเปิดลงจมูกทางเดียว ยาสเตียรอยด์พ่นจมูกมีความแตกต่างจากยาสเตียรอยด์หยอดตา ยาสเตียรอยด์รับประทาน และ ยาสเตียรอยด์สูดเข้าหลอดลมตานั้นไม่ควรให้ข้อมูลของยาสเตียรอยด์หยอดตาหรือช่องทางอื่นมาพิจารณาความปลอดภัยของยาสเตียรอยด์พ่นจมูก ในแง่หลักฐานเชิงประจักษ์ทางคลินิกของความสัมพันธ์ระหว่างยาสเตียรอยด์พ่นจมูก และการเปลี่ยนแปลงความดันลูกตานั้นมีรายงานผู้ป่วยพบว่าการให้ยาสเตียรอยด์พ่นจมูกในผู้ป่วยต้อหินทำให้ความดันลูกตาสูงขึ้นระหว่างใช้ยา แต่ความดันลูกตาลกลับสู่ระดับเดิมได้หลังจากหยุดยาซึ่งเป็นข้อมูลวิชาการที่ไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบ ปัจจุบันมีงานวิจัยศึกษาความปลอดภัยของยาสเตียรอยด์พ่นจมูกที่มีกลุ่มเปรียบเทียบและมีระดับความน่าเชื่อถือสูงทั้งสิ้น 12 เรื่อง และการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ 1 เรื่อง พบว่าผลการวิจัยที่มีกลุ่มเปรียบเทียบทั้ง 12 เรื่อง ไม่พบความแตกต่างด้านความดันลูกตาระหว่างกลุ่มที่ใช้ยาสเตียรอยด์พ่นจมูกกับกลุ่มเปรียบเทียบ และ ผลการวิจัยรายงานว่าสามารถให้ยาต่อเนื่องนาน 2 ปี โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงความดันลูกตา จากข้อมูลดังกล่าวแสดงว่า สามารถใช้ยาสเตียรอยด์พ่นจมูกในการรักษาภาวะอักเสบของเยื่อโพรงจมูกและไซนัสในผู้ป่วยทั่วไปได้อย่างปลอดภัย โดยไม่มีผลต่อความดันลูกตา อย่างไรก็ตามมีปัจจัยหลายประการที่มีผลให้ผู้ป่วยอาจมีความเสี่ยงที่จะมีความดันลูกตาสูงขึ้น ซึ่งหากหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงและระมัดระวังการใช้ยาสเตียรอยด์พ่นจมูกในผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงก็จะช่วยให้ผู้ป่วยสามารถให้ยาได้อย่างปลอดภัย ปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้ได้แก่ ระยะเวลาของการใช้ยาสเตียรอยด์อย่างต่อเนื่องมากกว่า 2 ปี การใช้ยาสเตียรอยด์ร่วมกันหลายช่องทางพร้อมกัน เช่น ใช้ยาสเตียรอยด์พ่นจมูกพร้อมกับยาสเตียรอยด์ชนิดสูดเข้าหลอดลม ผู้ป่วยมีโรคต้อหิน โรคเบาหวาน โรคสายตาสั้น และ โรคที่มีความผิดปกติของเนื้อเยื่อเกี่ยวพัน และ ควรใช้ยาสเตียรอยด์พ่นจมูกภายใต้การดูแลของแพทย์เท่านั้น

รศ.นพ.วิรัช เกียรติศรีสกุล

ประธานฝ่ายเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและประชาสัมพันธ์ สมาคมแพทย์โรคจมูก (ไทย)

ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2561

สมาคมแพทยโรคจมูก (ไทย)

สำนักงาน : อาคารภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา ตึกสยามมินทร์ ชั้น 15 ถนนพราวนก แขวงพราวนก
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700 โทร.02-4197409 โทรสาร 02-4197409

ผู้ก่อตั้ง

ศ.พญ.ฉวีวรรณ บุญมาศ
นพ.คณิต มั่นตาภรณ์

นายกสมาคม

นพ.สงวนศักดิ์ ธนาวิรัตน์นาโม

อุปนายก

พญ.สุปราณี พูนันต์

เลขาธิการ

นพ.ทองกลด เอี่ยมจตุรภัทร

ฝ่ายวิชาการ

พญ.สุพินดา ชูสกุล

ฝ่ายற்றுญิก

นพ.ปารยะ อาศนะเสน

ฝ่ายหารายได้

นพ.บุญสาม รุ่งงามภัทร

ฝ่ายปฏิคม

นอ.นพ.จรงค์ พิภพใจรักษ์

ฝ่ายทะเบียน

นพ.พีรพันธ์ เจริญชาติศรี

ฝ่ายนิเทศน์สัมพันธ์

นพ.ม.ล.กรเกียรติ์ สนิทวงศ์
นพ.พงศกร ตันติลีปิกร

ฝ่ายเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ และประชาสัมพันธ์

นพ.วิรัช เกียรติศรีสกุล

กรรมการกลาง

นพ.ประยุทธ ดันสุริยวงษ์
นพ.รุ่งศักดิ์ ศิวานวิวัฒน์
ศ.พญ.อรทัย พิบูลโกคานันท์
พญ.ทิตา ฤกษ์พัฒนาพิพัฒน์
พอ.นพ.ขจรเกียรติ ประสิทธิ์เวชชากร

อนุกรรมการฝ่ายวิชาการ

ศ.พญ.อรพรรณ โกชนกุล
นพ.เอก หังสสุต
นพ.วิชญ์ บรรณศิริ
นพ.เจษฎา กาญจนอัมพร
นพ.วิญญู รักษากุล

อนุกรรมการฝ่ายเผยแพร่ความรู้ ทาง

วิชาการ และประชาสัมพันธ์

นพ.ภาธร ภิรมย์ไชย
นพ.จักรพันธ์ พรหมไสภา

อนุกรรมการฝ่ายหารายได้

พญ.กังสดาล ตันจรัลรักษ์

เอกสารอ้างอิง

- Derendorf H1, Meltzer EO. Molecular and clinical pharmacology of intranasal corticosteroids: clinical and therapeutic implications. Allergy 2008; 63:1292-300.
- Yuen D1, Buys YM, Jin YP, Alasbali T, Trope GE. Effect of beclomethasone nasal spray on intraocular pressure in ocular hypertension or controlled glaucoma. J Glaucoma2013; 22:84-7.
- LaForce C, Journeay GE, Miller SD, Silvey MJ, Wu W, Lee LA, et al. Ocular safety of fluticasone furoate nasal spray in patients with perennial allergic rhinitis: a 2-year study. Ann Allergy Asthma Immunol 2013;111:45-50.
- Ozkaya E1, Ozsutcu M, Mete F. Lack of ocular side effects after 2 years of topical steroids for allergic rhinitis. J PediatrOphthalmol Strabismus 2011; 48:311-7.
- Bui CM1, Chen H, Shyr Y, Joos KM. Discontinuing nasal steroids might lower intraocular pressure in glaucoma. J Allergy Clin Immunol 2005;116:1042-7.
- Ahmadi N, Snidvongs K, Kalish L, Sacks R, Tumuluri K, Wilcsek G, et al. Intranasal corticosteroids do not affect intraocular pressure or lens opacity: a systematic review of controlled trials. Rhinology 2015; 53:290-302.